LS. 671/1884.

Wniosek.

Zważywszy, że wkrótce musi być rozstrzygniętą kwestya, czy ma być nadal przedłużony przywilej prywatnego Towarzystwa akcyjnego, którego własnością jest c. k. wyłącznie uprzyw. kolej Północna cesarza Ferdynanda — lub nie?

zważywszy, że kolej ta stanowi obecnie jedyne ujście od strony zachodniej dla galicyjskich dróg żelaznych, — że przeto jej polityka taryfowa musi wywierać nader silny wpływ na warunki eksportu i importu galicyjskiego;

zważywszy, że niepodobna przypuszczać, ażeby teraźniejsza, czy jakakolwiek inna prywatna spółka kapitalistów szczerzej i skuteczniej uwzględniała dobro publiczne w eksploatacyi kolei Północnej, niż c. k. Rząd państwowy;

zważywszy, iż w każdym razie przez przejście w zarząd państwa ruchu na liniach kolei Północnej otworzy się wpływ bezpośredni konstytucyjnej reprezentacyi interesowanych krajów i państwa na taryfy i wszystkie urządzenia tej potężnej instytucyi komunikacyjnej, gdy kontrola w tym kierunku z natury swej musi być niezmiernie utrudnioną, jak długo kolej pozostanie w ręku prywatnem;

zważywszy, że nawet dotychczasowy system upaństwowiania w Austryi krótkich, bez żadnego związku pomiędzy sobą zostających, luźnych i najgorzej rentujących się kolei żelaznych, przecież okazuje się dla skarbu publicznego korzystnym, więc logicznie nie można twierdzić, ażeby nabycie na rzecz państwa najobfitsze ze wszystkich kolei żelaznych w Austryi przynoszącej zyski kolei Północnej mogło przynieść szkodę państwu, gdy owszem przypuszczać należy, iż jej linie stałyby się cennem źródłem dochodu dla obarczonego subwencyami kolejowemi skarbu publicznego;

zważywszy, że ciała zbiorowe, reprezentujące interesa rolnictwa, jakoteż przemysłu i handlu w naszym kraju, reprezentacye miast głównych i wielu powiatów, oba krajowe stowarzyszenia techników i inne korporacye poważne w rozmaity sposób oświadczyły się stanowczo za przejściem linij c. k. wyłącznie uprzywilejowanej kolei Północnej na rachunek Państwa;

zważywszy, iż Wysoka Reprezentacya kraju naszego w Radzie państwa również oświadczyła się za upaństwowieniem kolei Północnej —

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd na mocy art. 19. statutu krajowego, ze względu na ważny interes ekonomiczny kraju, ażeby wyjednał to w drodze właściwej, iżby po wygaśnięciu dotychczasowych przywilejów prywatnego akcyjnego Towarzystwa „c. k. wyłącznie uprzywilejowanej kolei Północnej cesarza Ferdynanda“ linie jej przeszły w zarząd państwa.“

Lwów dnia 4. Października 1884.

Teofil Merunowicz
wnioskodawca.

Edward Simon, Józef Simon, Kaszewko, Romanowicz, Goldmann, Gross, Skałkowski, Henryk Janko, Waygart, Lenartowicz, Bereźnicki, Wasilewski, Zawadzki, ks. Kopyciński, ks. Sawa.